

Sosiaali- ja terveyslautakunta § 118
Sosiaali- ja terveyslautakunta § 162

18.08.2015
17.11.2015

Lääkkeiden annosjakelusta maksettavat korvaukset

2890/06.07.02/2013

Sotela § 118

Valmistelija: talouspäällikkö Paavo Posti, puh. 03-849 4215,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Itä-Suomen hallinto-oikeus on antanut otsikkoasiasta päätöksensä 16.7.2015 nro 15/0311/2 koskien otsikkoasiaa. Itä-Suomen hallinto-oikeus on kumonnut lautakunnan päätöksen ja palauttanut sen uudelleen käsiteltäväksi.

Asian johdosta talouspäällikkö toteaa seuraavaa:

Koska asian käsittelyllä olisi voinut olla laajempia vaikutuksia pyysi hallinto-yksikkö lausuntoa asiaa tuntevalta juristilta, varatuomari Jarkko Helmiseltä ja hänen lausuntonsa on käsitelty edellisessä pykälässä. JH tapauksessa palautettava summa on ajalta 1.10.2011-11.9.2013 yhteensä 1 115,50 € korkolain mukaisine viivästyskorkoineen. Koska asia palautettiin uudelleen käsiteltäväksi lopullisen päätöksen asiakasmaksujen palautuksesta tekee toimivaltainen viranomaisena tässä tapauksessa kotihoidon johtaja.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös lähetetään kokoukseen osallistuville esityslistan mukana.

Ehdotus:

Sosiaali- ja terveysjohtaja (KK): Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä saapuneen Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 16.7.2015 nro 15/0311/2 tiedokseen ja palauttaa sen toimivaltaiselle viranomaiselle kotihoidon johtajalle käsiteltäväksi väärin perittyjen asiakasmaksujen palauttamiseksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksianto:

Virallinen ote asianomainen
Kopio kotihoidon johtaja Lahti

Sotela § 162

Valmistelija: vanhus- ja hoitopalvelujohtaja Riitta West,
puh. 03-849 4201, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaiden lääkkeiden annosjakelu kuuluu kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin, jos hoito- ja palvelusuunnitelmassa on asiakkaan todettu sitä tarvitsevan. Kunta voi järjestää palvelun joko omana toimintana tai esimerkiksi ostopalveluna apteekilta. Lääkkeiden annosjakelun sisältyminen kunnan järjestämiin palveluihin voi vaikuttaa asiakkaalta perittävään asiakasmak-

suun esimerkiksi silloin, jos tuntiperusteisen laskutuksen tuntimäärä lisääntyy. Siltä osin kun lääkkeiden annosjakeluun liittyminen on avohoidon asiakkaalle tosiasiallisesti vapaaehtoista ja asiakas valitsee annosjakelun, asiakkaan tulee vastata itse kustannuksista.

Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksutaulukosta ja asiakkaalle myönnetyn kotihoidon määrästä riippuu, vaikuttaako lääkkeiden annosjakeluun tarvittavien käyntien tai annosjakeluun henkilöstön käyttämä aika asiakkaan kuukausimaksuun. Jos asiakkaalla on jo muutoinkin kotihoidosta enimmäismaksu, lääkkeiden annosjakelun käynnit tai kotihoidon henkilöstön lääkkeiden annosjakeluun käyttämä aika eivät vaikuta asiakasmaksuun. Kunta arvioi, minkä verran asiakkaiden lääkkeiden annosjakeluun tarvittaisiin kotihoidon henkilöstön työaikaa tai käyntikertoja kuukaudessa, jos kotihoidon henkilöstö suorittaisi itse lääkkeiden annosjakelun. Arvio tehdään yksilöllisesti ja se kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Arvio lääkkeiden annosjakeluun tarvittavasta ajasta tai käyntikerroista otetaan näin huomioon asiakkaan asiakasmaksussa. Kotihoidon maksutaulukosta ja muun kotihoidon määrästä riippuu, onko arviolla vaikutusta asiakkaan kotihoidon kuukausimaksuun.

Palveluasumisen asiakasmaksuista ei ole erikseen asiakasmaksulaissa eikä asetuksessa, joten kunta päättää maksuperusteet. Kunnan palveluasumisen maksuperusteista riippuu, onko lääkkeiden annosjakelulla vaikutusta asiakkaan hoiva- ja hoitomaksuun. Kunta voi arvioida minkä verran asiakkaan henkilöstön aikaa tai käyntejä asiakkaan luona tarvittaisiin, jos yksikön henkilöstö suorittaisi asiakkaan lääkkeiden annosjakelun ja huomioida tämän asiakasmaksussa. Palveluasumisasiakkaiden lääkkeiden annosjakelu voidaan järjestää kotihoitona (kotisairaanhoidona), jolloin annosjakelu on kotihoitoon (kotisairaanhoidoon) sisältyvä tehtävä ja otetaan huomioon kotihoidon asiakasmaksussa. Heinolassa tehostetun palveluasumisen hoivapalvelumaksu määräytyy kotihoidon kuukausimaksun perusteella. Maksun suuruus määräytyy bruttotulojen sekä säännöllisen ja jatkuvan hoidon tarpeen mukaan.

Heinolan kaupungin kotihoidossa lääkkeiden koneelliseen annosjakeluun siirtyminen aloitettiin 22.8.2011 pilotoimalla elo-syyskuun aikana apteekkien ja muutamien kymmenien kotihoidon asiakkaiden kanssa lääkkeiden koneellista annosjakelua. Tässä vaiheessa asiakkaille ei tullut kustannuksia. Lääkkeiden koneellinen annosjakelu otettiin käyttöön kotihoidon tiimeittäin ja asumispalveluyksiköissä syksyn 2011 aikana, niin että kaikki kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaat olivat lääkkeiden koneellisen annosjakelun piirissä vuoden lopussa. Kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaat ovat maksaneet itse lääkkeiden koneellisen annosjakelun kustannukset ajalla 1.10.2011 – 31.8.2013. Kaupunki on vastannut kustannuksista 1.9.2013 alkaen. Kuntaliiton yleiskirjeen 4/80/2014 (Liite xx) mukaan

korkolakia ei sovelleta julkisoikeudellisesta perusteesta johtuvaan velkasuhteeseen. Oikeuskäytännössä on yleisesti katsottu, että tämän tyyppisiin saataviin ei liity koronmaksuvelvollisuutta.

Kotihoidossa oli käytössä käyntiperusteinen laskutus 30.4.2013 asti, joten kustannusvaikutuksen lisääminen eli sen huomioiminen, mitä kotihoidolta olisi mennyt aikaa lääkkeen jakoon, on hoito- ja palvelusuunnitelman osalta mahdotonta. Tälle ajalle ajoittuu suurin osa asiakkaiden itse maksamasta lääkkeiden jaosta (1.10.2011 – 30.4.2013).

Kotihoidossa siirryttiin aikaperusteiseen laskutukseen 1.5.2013 alkaen. Aikaperusteinen laskutus perustuu yhdessä asiakkaan kanssa tehtyyn hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Sen perusteella tehdään asiakkaalle palvelu- ja maksupäätös. Käytettyä aikaa arvioidaan tunteina kuukaudessa, maksuprosentti määräytyy tulorajan ylittävstä tulosta.

Jälkikäteen 1.10.2011-31.8.2013 ajalta on vaikea arvioida yksilöllisesti sen ajan kustannusvaikutusta, minkä olisi voinut laskuttaa kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaalta lisää siitä, jos kaupungin työntekijä olisi itse jakanut lääkkeet.

Esityslistan liitteenä 6 Kuntaliiton yleiskirje 4/80/2014; Kuntien järjestämä lääkkeiden annosjakelu kotihoidossa ja palveluasumisessa.

Ehdotus:

Vs. sosiaali- ja terveystoimintajohtaja (PN): Sosiaali- ja terveystoimintalautakunta päättää, että

1. jälkikäteen korvataan lääkkeiden annosjakelusta maksettuja kustannuksia vain laskuja vastaan todellisista kustannuksista niille kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaille, jotka esittävät korvauspyynnön, korkolakia ei sovelleta julkisoikeudellisesta perusteesta johtuvaan velkasuhteeseen

2. jatkossa 1.1.2016 alkaen laskutetaan kaupungin kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaille lääkkeiden annosjakelusta asiakasmaksuperiaatteiden mukaisesti myös siitä ajasta, minkä verran henkilöstön työaikaa menisi asiakkaan lääkkeiden annosjakeluun, jos henkilöstö jakaisi itse lääkkeet.

Päätös:

Kaupunginhallituksen edustaja Sanna Koponen ilmoitti esteellisyydestään hallintolain 28 §:n 1 mom. xx) kohdan mukaisesti ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksianto:

Kopio asumispalvelujohtaja Tiina Hurme

kotihoidon johtaja Marjatta Lahti